

המטה	דובר	צה"ל	הכללי
מערך	חוק	חופש	247
תא	יוני		המידע
טל':	סיון		073-3862131
02			2026
י"ז			תשפ"ו

נושא הבקשה

קבלת מידע הוראות קרפ"ר 302.006

תיאור הבקשה

בקשה לקבלת מידע, הו"ק 302.006: "טיפול רפואי לחייל מילואים".
כמופיע בפ"מ "טיפול רפואי בחייל" 61.0104 סעיף 29.

הנדון: בקשתן למידע בנושא קבלת מידע הוראות קרפ"ר 302.006
שלך: בקשת חופש מידע מיום 10 למרץ 2025

1. להלן התייחסות צה"ל לבקשתך, לאחר בדיקה מול הגורמים המקצועיים.
2. מצ"ב כנספח למענה זה הוראת קרפ"ר 302.006 – "הטיפול הרפואי בחיילי מילואים".
3. על החלטה זו ניתן להגיש עתירה בבית המשפט לעניינים מנהליים בתל אביב.
4. בברכה,

חלביה	יובל	רס"ן,
צה"ל	דובר	לשכת
בצה"ל	חופש	על ב/הממונה
המידע		

נספח א

הנושא: טיפול רפואי
בחיילי מילואים

הוראות קצין רפואה ראשי

מתאריך: יוני 2011 עמודים: 5 הוראה מספר: 302.006

הטיפול הרפואי בחיילי מילואים

רקע

1. חיילי מילואים המשרתים בשירות מילואים פעיל (שמ"פ) שוהים פרקי זמן קצרים בשירות פעיל. לפיכך, ונכח היותם מטופלים במסגרות אזוריות בהתאם לחוק "ביטוח בריאות ממלכתי", ובשל הצורך בקיומו של רצף טיפול רפואי, נגזר הבדל בנהלי הטיפול הרפואי בינם לבין חיילים בשירות סדיר.
2. הוראה זו מסתמכת על פ.מ. 61.0104, 31.0106, 35.0206, 32.0402, 35.0211 ו- 31.0822.

מטרה

3. להבהיר את נוהלי הטיפול הרפואי בחיילים בעת שירות מילואים פעיל (שמ"פ) או שירות מילואים מיוחד (שמ"מ).

הגדרות

4. פציעה או מחלה שהן עקב שירות מוגדרות לצורך הוראה זו בלבד כאחד מהבאים:
 - א. כל פציעה קרבית.
 - ב. כל חבלה שקרתה בזמן היות החייל ביחידתו, בעת היותו מחוץ ליחידתו בתפקיד, או בדרך הקצרה אל היחידה או ממנה במהלך חופשה מאושרת.
 - ג. מחלה עקב השירות - תקבע בכל מקרה לנופו ע"י ענף שר"פ במשר"פ, בהתבסס על האבחנה, תאריך תחילת השמ"פ, הפתוגנה ובמקרי מחלות מדבקות בהתבסס על דרכי הדבקה ותקופת הדגירה המשוערת.
 - ד. כל החמרה של מצב מחלה כרוני ידוע, הנובעת לכאורה עקב תנאי השירות.
5. שירות מילואים מיוחד - כמוגדר בפקודת מטכ"ל 31.0106. כחיילים במצב משפטי מיוחד ייחשבו חיילים, הנמנים עם אחת האוכלוסיות האלה:
 - א. חיילים העומדים להישפט בפני קצין שיפוט.
 - ב. חיילים שמתנהלים נגדם בדיקה, חקירה או משפט.
 - ג. חיילים שהוצאו נגדם פסק דין מאסר או מחבוש.
 - ד. חיילים נפקדים.
 - ה. חיילים במאסר, במחבוש או במעצר.
6. לצורך הוראה זו, שירות מילואים בתנאי שכר קבע כמותו כשירות מילואים פעיל, למעט בעניין שחרור משמ"פ מסיבה רפואית כמפורט בסעיף 27 להלך.

מתאריך: יוני 2011 עמוד: 2 הוראה מספר: 302.006

שיטה

7. ככלל, חייל בשירות מילואים פעיל (שמ"פ) יפנה לקבלת טיפול רפואי במסגרת המרפאות הצבאיות בלבד, כמפורט בפ.מ. 61.0104.
8. חייל בשמ"פ זכאי לקבל את הטיפול הבא בלא קשר לנסיבות הופעת הבעיה הרפואית:
- שירותי רפואה ראשונית במסגרת מרפאת היחידה.
 - כל טיפול רפואי דחוף, כולל הפניה דחופה לחדר מיון.
9. חייל בשמ"פ הסובל מבעיה רפואית, שהופיעה במהלך השירות ועקב השירות, זכאי לקבל טיפול רפואי מלא כמו חייל בשירות חובה. הטיפול יינתן עד להחלמת החייל או עד לקבלת אישור משרד הביטחון (משהב"ט) המכיר בחייל להמשך טיפול, כמפורט בסעיפים 16 – 23.
10. מקרים בהם נפגע איש מילואים בדרכו להתייצב לשירות מילואים או בדרכו לביתו לאחר שחרורו משירות מילואים:
- מקרים אלה מוגדרים כפגיעות לכאורה עקב השירות, אך הטיפול במקרים אלה אינו דרך הצבא היות ומדובר בנפגע שאינו בשירות פעיל.
 - על הנפגע לפנות ישירות לאגף השקום של משהב"ט, בסיוע קציני הנפגעים של יחידתו.
 - ככלל, הנפגע לא יחוייל בדיעבד, למעט במקרים חריגים בהתאם לקביעתו של רע"ן שר"פ.
11. חייל בשמ"פ, הסובל מבעיה רפואית קיימת עוד טרם חילו של שמ"פ, או מבעיה שהופיעה במהלך שמ"פ ואינה עקב השירות, יוכל לקבל את סוגי הטיפול הבאים בנוסף על המפורט בסעיף 8:
- טיפול תרופתי שוטף, במקרים בהם אי מתן הטיפול עלול לפגוע בבריאות החייל.
 - הפנייה לחוו"ד רופא מומחה לצורך:
 - הערכת כשירות להמשך שירות מילואים ולתפקיד.
 - הערכת הצורך בהתאמת פרופיל.
 - הערכת הצורך בשינוי טיפול תרופתי ממושך, בכדי לאפשר המשך השירות.
12. חייל בשמ"פ הסובל מבעיה רפואית כמפורט בסעיף 11, אינו זכאי לקבל את סוגי הטיפול הרפואי הבאים:
- שירותי אשפוז וניתוח אלקטיביים.
 - אבזורים רפואיים לצרכי ניטור או טיפול, ובכלל זה אבזורים אורטופדיים. במקרים חריגים, בהם ניפוק האבזור האורתופדי הכרחי על מנת לאפשר את תפקוד החייל בשמ"פ, בסמכות רע"ן שר"פ או מי מטעמו לאשר את ניפוק האבזור.
 - כל בירור וטיפול במרפאת מומחים, למעט כמפורט בסעיף 11. ב. לעיל.

[REDACTED]

מתאריך: יוני 2011 עמוד: 3 הוראה מספר: 302.006

13. טיפול שיניים :
- א. חייל בשמ"פ יהיה זכאי לטיפול שיניים ע"פ הו"ק 501.001.
- ב. חייל בשמ"פ הנמצא בשירות מילואים לתקופה העולה על 3 חודשים רצופים יהיה זכאי לטיפול שיניים משמר בדומה לחייל בשירות חובה.
- ג. לחייל בשמ"פ שנפצע בשינוי או באזור הפה והלסתות במהלך ועקב השירות, ימולא דו"ח פציעה ויינתן טיפול עזרה ראשונה. על החייל להגיש תביעה לאגף השיקום במשהב"ט בסמוך למועד האירוע.
14. טיפול רפואי בחיילים בשירות מילואים בתנאי קבע :
- א. חיילים בשירות מילואים בתנאי קבע לא יהיו זכאים לשירותי רפואה להם זכאים חיילים בשירות קבע, למעט קבלת שירותי רפואה ראשונית במרפאות אנשי הקבע כמפורט בהו"ק 300.002 - "מערך הרפואה הראשונית למשרתי הקבע".
- ב. על אף האמור לעיל, חיילים שסיימו את שירות החובה ועתידים להתגייס לשירות קבע במועד מאוחר יותר, ובתקופת הביניים מגויסים לשמ"פ בתנאי קבע – שאלת זכאותם בתקופת הביניים לשירותי רפואה להם זכאים חיילים בשירות קבע תיבחן פרטנית ע"י רע"ן שר"פ.
15. חייל בשירות מילואים מיוחד (שמ"מ) זכאי לקבל טיפול רפואי בדומה לחיילים בשירות חובה.

אישור שירות מילואים נוסף

16. חייל מילואים, אשר חלה או נפצע בזמן היותו בשמ"פ ועקב שירות זה, ובשל כך אינו מסוגל לעבוד, יוכל להמשיך ולשרת במילואים מיום הפציעה או המחלה ועד יום החלמתו, או עד יום העברתו לטיפול אגף השיקום במשהב"ט, הכול לפי התאריך המוקדם יותר.
17. בכל מקרה בו נדרשת הארכת שמ"פ מסיבות מחלה או פציעה שהיא לכאורה עקב שירות, יסופח החייל ליחידות יקר או מאו"ר.
18. רע"ן שר"פ הוסמך לאשר שמ"פ נוסף לחיילים חולים ופצועים לתקופה שאינה עולה על 102 ימים בשנה תקציבית.
19. מפקד יחידת יקר / מאו"ר יסייע לחייל בהגשת תביעה לאגף השיקום במשרד הביטחון במועד המוקדם ביותר האפשרי, בהתאם להנחיות שיפורטו בקובץ הוראות יקר מטעם ענף שר"פ במשר"פ.
20. עם קבלת חייל מילואים ליח' יקר/מאו"ר, יפעל מפקד יחידה זו כמפורט להלן :
- א. יבדוק האם המחלה או הפציעה הינה במהלך השירות ולכאורה עקב השירות.
- ב. יבדוק כמה ימי מילואים שירת החייל באותה שנה תקציבית.
- ג. לגבי מקרי פציעה – יוודא שליחת העתק דו"ח פציעה (טופס 141) בתוך 72 שעות ליחידת החייל, והחזרתו חתום ע"י מפקד החייל בתוך 72 שעות נוספות (בהתאם לפ.מ. 38.0102).

מספר	עמוד	מתאריך: יוני 2011
302.006	4	הוראה מספר: 302.006
21.		לצורך הקביעה האם המחלה או הפציעה הינן לכאורה במוהלך השמ"פ ולכאורה עקב השמ"פ יעביר מפקד יח' יקר / מאו"ר לענף שר"פ: א. טופס 193.1 ובו הצהרת החייל בדבר נסיבות מחלתו או פציעתו והתנדבותו להמשך שירות מילואים, וכן הערכת משך החלמה או אשפוז משוערים והמלצת קר"פ פעילה לטיפול בחייל. ב. תיעוד רפואי המפרט אבחנה, מצב רפואי וטיפול, מצורף לטופס הנ"ל.
22.		טופס 193.1 <u>בלבד</u> ובו החלטת ענף שר"פ יועבר באחריות ענף שר"פ לגורמי אכ"א הרלבנטיים.
23.		תנאי השירות של חייל בשמ"פ נוסף יהיו כתנאי שירותו במילואים עד מועד מחלתו או פציעתו, וזאת בהתאם לפקודות מטכ"ל בנושא. במקרים בהם תידרש הארכת שמ"פ מעל 102 יום, יחושב שירותו כשירות בתנאי שכר כשל משרתי הקבע, בכפוף לאישור גורמי אכ"א הרלבנטיים.

שחרור לאלתר

24. נפגע או חלה חייל בשמ"פ שלא עקב השירות, ונמצא כי משך החלמתו המשוער מתקרב או עולה על משך השמ"פ המתוכנן, או שעקב בעייתו לכאורה אינו כשיר או אינו כשיר ארעית לשירות ביטחון, ישוחרר לאלתר משמ"פ לאחר קבלת אישור רע"ן שר"פ או רופא מטעמו.
25. במקרים בהם לחייל בעיה רפואית שאינה עקב השירות וקיים צורך בטיפול רפואי או בבירור רפואי, שאינו ניתן לדחייה או שלתוצאותיו השלכות על כשירות החייל לשירות ביטחון, ישוחרר החייל לאלתר משמ"פ לאחר קבלת אישור רע"ן שר"פ או רופא מטעמו.
26. במקרים חריגים, בסמכות רע"ן שר"פ או רופא מטעמו לעכב שחרור החייל, לרבות עד תום אשפוז בבית חולים.
27. במקרים כמותואר בסעיפים 24-25 לעיל, בהם מדובר בחייל מילואים המשרת שירות מילואים בתנאי קבע, ישוחרר החייל מהשירות רק לאחר קבלת אישור רע"ן שר"פ או רופא מטעמו כמפורט לעיל, ולאחר שתינתן לחייל אתראה בדבר שחרורו, בהתאם למדיניות מחלקת הסגל בנוגע לקיצור שירות מילואים בתנאי קבע מסיבות שאינן רפואיות.
28. נפגע או חלה חייל מילואים במוהלך תקופת השרות ועקב השירות לכאורה, ולאחר קבלת הסבר מפורט מסרב להגיש תביעה למשהב"ט:
א. אם מצבו הרפואי מתאים לכאורה לפרופיל 21/24, ישוחרר לאלתר משירות, לאחר קבלת אישור ענף שר"פ.
ב. אם מצבו הרפואי מתאים לכאורה לפרופיל גבוה מ-24, יקבע קר"פ פעילה האם מצבו הרפואי מאפשר חזרתו לשרות עד למועד תום השמ"פ המתוכנן, ולא ישוחרר מהמשך ביצוע השמ"פ לאלתר.

[REDACTED]

302.006	הוראה מספר:
5	עמוד:
2011	מתאריך: יוני

אחריות

29. הוראה זו מבטלת את הו"ק 302.006 מפברואר 2004.

ד"ר נחמן אש, תא"ל

קצין הרפואה הראשי

מילות מפתח: מילואים, יקר, שר"פ, אמ"ש, אגף שיקום.